

President Toomas Hendrik Ilvese kõne kodakondsuse perepäeval:

Täna rõõmustame siin koos selle üle, et jälle üks hulk noori ja väga noori saab ka tseremoniaalselt Eesti Vabariigi kodanikuks.

Aga niisamuti tunneme rõõmu selle üle, et suur hulk nende vanemaid on lõpuni mõistnud meie riigis täieõigusliku, see tähendab, kodanikuna elamise eeliseid.

Eesti kodakondsus kui põhiseaduslik õigus ja väärtus rajaneb läänemaailma sajanditagustel arusaamadatel. Rahvaste enesemääramisõigus, iseseisvus, aga ka inimeste võrdsus ja diskrimineerimise keeld sõnastati inimkonna toonaseks suurima sõja, Esimese maailmasõja ajal ja järel.

Siis uskusid eurooplased, et neile põhimõtetele saab ehitada püsiva rahu. Kahjuks ei saanud, sest püsiva ja pika rahuaja eel tuli läbi elada veel kõik kommunismi ja fašismi fanaatikute sünnitatud õudused ja hullumeelsus.

Rahu võimaldab avatust ja heanaaberlikkust. See on andnud ka Eesti kodakondsusele väärtusliku lisamõõtme. Kui Eesti kodakondsus on kodanike riigis ja kodanike ühiskonnas niikuinii väärtus ja garantii, siis nüüd laienevad need väärtused kaugele üle Eesti piiride, kogu Euroopa Liitu.

Juba 20 aastat kehtib Euroopa Liidu liikmesmaades iga riigi kodakondsuse laiendusena ka Euroopa Liidu kodakondsus. Alates Eesti liitumisest Euroopa Liiduga on see nii ka Eestis.

Tõsi, ei saa olla Euroopa kodanik olemata mõne liikmesmaa kodanik. Seega Eestis ei saa olla Euroopa Liidu kodanik olemata Eesti kodanik.

Ka Eesti passi kaanele on kirjutatud, et see tõendab korraga nii Eesti kui ka Euroopa Liidu kodakondsust. See tähendab ka õigust saada vajadusel kaitset ja abi mistahes paigas terves vabas Euroopas.

Aga see tähendab ka õigust valida mitte ainult saadikuid Eesti Riigikokku, vaid teatud tingimustel näiteks ka Londoni linnapead või Berliini volikogu, nagu ka meil saavad mitte Eesti kodanikud valida kohalikke omavalitsusi. Mitte et me kõik peaksime tingimata ihkama seda teha, aga see on võimalus, mille olemasolu avardab ka meie mõtlemise piire.

Aga see pilt jääb poolikuks, kui rõhutaksin vaid kodakondsusest lähtuvaid õigusi. Iga asi püsib, kui ta on tasakaalus. Nii kindlustavad ka kodakondsuse puhul õiguste olemasolu nendega kaasnevad kohustused.

Me ei saa kindlasti öelda, et õigus olla Eesti kodanik tähendab kohustust olla eestlane või saada eestlaseks. Mitte mingil juhul. Nagu ütleb oma peagi 20. sünnipäeva tähistav Eesti põhiseadus, on kodakondsuse seisukohalt kõik rahvused võrdselt head.

Ent kindlasti saame öelda, et Eesti kodakondsusega kaasas käiv õigus olla Euroopa Liidu kodanik tähendab kohustust olla eurooplane. See tähendab jagada neid väärtusi, millele praegune Euroopa on ehitatud. Neiks väärtusteks on vabadus, demokraatia, solidaarsus, üksikisiku õigused, rahu ja heaolu, sõnavabadus, kogunemisvabadus ja usuvabadus.

Olla eurooplane, Euroopa ja Eesti kodanik, tähendab nende väärtuste austamist ja nende järgi elamist.

Ma soovin kõigile värsketele, ammusematele ja alles ehk tulevastele Eesti ja Euroopa kodanikele ilusat, ausat ja väärikat elu eurooplasena Eestis.

* * *

Täna andis riigipea presidendi kantselei roosiaias pidulikul perepäeval enam kui poolesajale äsja Eesti kodakondsuse saanud lapsele Ida-Virumaalt, Maardust, Räpinast, Märjamaalt, Tallinnast ja Tartust kätte Eesti Vabariigi kodakondsustunnistused.

Perepäeva juhtis Anatoli Tafitšuk, president Ilvese külalised said kuulata Tanja Mihhailova kontserti ning lastele andis etenduse Nukuteater.

Pidulik perepäev on osa Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondi, Kultuuriministeeriumi ning Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed poolt ellu kutsutud ja toetatud teavitusprojektist „Info levitamine kodakondsuse taotlemise võimaluste kohta”.

Lähem info lihtsustatud korras kodakondsuse taotlemise programmi kohta: <http://www.meis.ee/kodakondsuse-taotlemine-lapsele>

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229